

ПОГОРЄЛОВА ТЕТЯНА, доцентка кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків

ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Цифрові інновації (AI, IoT, Big Data) суттєво підвищують інвестиційну привабливість підприємств, оптимізуючи бізнес-процеси, знижуючи операційні витрати та відкриваючи нові ринки. Вони забезпечують прозорість, конкурентні переваги та швидке прийняття рішень, що є ключовим для залучення інвесторів. Цифровізація трансформує бізнес-моделі та стимулює сталий розвиток

Штучний інтелект (AI) – це трендова технологія, яка буде важливою для успіху компаній протягом наступних років. Це відправна точка для створення доданої вартості в різних сферах. Водночас AI є важливою основою для майбутньої конкурентоспроможності компаній і, отже, самого їхнього існування.

Однак, щоб забезпечити комплексне використання інтелектуальних програм, компанії повинні враховувати різні моменти. AI вимагає стратегічного підходу. Численні аспекти необхідно враховувати на етапі підготовки, щоб забезпечити успіх. Хоча гарантована якість та надійна база даних відіграє тут важливу роль, вона є лише одним з багатьох факторів успіху. Наприклад, розширення можливостей співробітників, міжвідомча співпраця та відповідні структури управління також є важливими [1].

Компанії, як правило, повинні демонструвати відповідний рівень зрілості для впровадження AI, що проявляється у двох сферах: «навички співробітників» та «стратегічне використання AI». Однак, лише третина компаній досягла високого і, таким чином, адекватного рівня зрілості [1].

Лише за умови відповідної зрілості виникає усвідомлення того, що цілий ряд факторів успіху є важливим, а це означає, що компанії, які є більш зрілими з точки зору штучного інтелекту, мають більше шансів досягти доданої цінності.

Велике значення цієї технології впливає не лише з її потенціалу для окремих компаній, AI також є важливим з економічної точки зору. Він підвищує загальну економічну продуктивність і таким чином стимулює економічне зростання. Німеччина, зокрема, зараз дуже залежить від цього.

Крім того, використання AI також призводить до необхідності в управлінні змінами в компаніях. Нові навички стають актуальними для співробітників, і компанії повинні забезпечити, щоб вони цілеспрямовано розвивали певні компетенції, інакше вони будуть втрачені. Керівні ролі також змінюються, і менеджери повинні бути готові до цього.

Усі ці моменти ілюструють, що впровадження AI – це не швидкий процес,

який можна здійснити просто так. Це вимагає належної підготовки та постійного моніторингу, щоб забезпечити виконання вжитих заходів.

Це також включає питання цифрового суверенітету. Дослідження показують, що деякі компанії визнали проблеми, які можуть виникнути через цифрову залежність. Компанії з високим рівнем зрілості AI, зокрема, почали активно зміцнювати свій суверенітет. Основний висновок полягає в тому, що якщо аспект суверенітету враховувати з самого початку цифрової трансформації та максимально посилювати його, то на пізнішому етапі можна уникнути вищих витрат.

Результати аналізу показують, що компанії з високим рівнем зрілості впроваджують саме ті аспекти, які роблять впровадження AI успішним. Інші компанії можуть повчитися у цих лідерів у використанні AI.

Ключові висновки, які можна засвоїти від лідерів у сфері штучного інтелекту [2]:

1) стратегічне обговорення та забезпечення відповідних навичок у сфері штучного інтелекту є основою для перспективного впровадження штучного інтелекту, що додає цінності;

2) інтелектуальні додатки слід використовувати не лише для внутрішніх процесів, таких як управління документами та даними, але й, у середньостроковій перспективі, в ключових сферах, таких як розробка продуктів та додатків;

3) комплексна та високоякісна база даних є важливішою для успіху AI, ніж продуктивність моделей;

4) однак дані – не єдиний фактор успіху. Компанії повинні усвідомлювати, що для успішного використання AI важливий цілий ряд аспектів. Всі ці фактори слід встановити та постійно зміцнювати;

5) використання інтелектуальних додатків – це не лише відправна точка для досягнення доданої цінності, але й ключ до майбутньої конкурентоспроможності;

6) використання AI створює залежність від неєвропейських постачальників хмарних послуг, даних, або AI, що може становити потенційні ризики для цифрового суверенітету компаній;

7) важливо вжити заходів для зміцнення цифрового суверенітету у сфері AI.

1. Digital excellence outlook 2026. AI at Scale. Leadership, Trust and Digital Sovereignty in Europe

<https://www.valantic.com/en/publications/ai-at-scale/what-ki-does-today>

2. Pohorielov D. I. Digital transformation in business and management: utilizing cloud technologies, data analysis, and other tools [Electronic resource] / Pohorielov Dmytro Ihorovych, Pohorielova Tetiana Oleksiivna // European congress of scientific achievements : proc. of the 2nd Intern. sci. and practical conf., February 26-28, 2024 / ed. Komarytsky M. L. – Electronic text data. – Barcelona: BAP, 2024. – P. 123-126. – URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/74812>

